

1. DÖNEM - 1. YAZILI KAZANIM LİSTESİ

T.8.3.5.	Bağlamdan yararlanarak bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını tahmin eder.
T.8.3.6.	Deyim, atasözü ve özdeyişlerin metne katkısını belirler.
T.8.3.7.	Metindeki söz sanatlarını tespit eder.
T.8.3.9.	Fiilimsilerin cümledeki işlevlerini kavrar.
T.8.3.10.	Geçiş ve bağlantı ifadelerinin metnin anlamına olan katkısını değerlendirir.
T.8.3.11.	Metindeki anlatım biçimlerini belirler.
T.8.3.14.	Metinle ilgili soruları cevaplar.
T.8.3.15.	Metinle ilgili sorular sorar.
T.8.3.16.	Metnin konusunu belirler.
T.8.3.17.	Metnin ana fikrini/ana duygusunu belirler.
T.8.3.18.	Metindeki yardımcı fikirleri belirler.
T.8.3.19.	Metnin içeriğine uygun başlık/başlıklar belirler.
T.8.3.20.	Okuduğu metinlerdeki hikâye unsurlarını belirler.
T.8.3.21.	Metnin içeriğini yorumlar.
T.8.3.23.	Metinler arasında karşılaştırma yapar.
T.8.3.25.	Okudukları ile ilgili çıkarımlarda bulunur.
T.8.3.26.	Metin türlerini ayırt eder.
T.8.3.34.	Okuduklarında kullanılan düşünceyi geliştirme yollarını belirler.
T.8.4.16.	Yazdıklarını düzenler.

YAZILI ÖNCESİ ÇALIŞILMASI GEREKEN KONULAR

- ✓ Sözcükte Anlam
- ✓ Cümlede Anlam
 - ✓ Paragraf
 - ✓ Fiilimsiler
- ✓ Yazım Kuralları ve Noktalama İşaretleri
- ✓ Metin Türleri ve Söz Sanatları

Fiillere getirilen bazı ekler yardımıyla sözcüğün cümle içinde “isim, sıfat ya da zarf” görevinde kullanılması- na “fiilimsi” denir. Üç çeşit fiilimsi vardır:

- İsim-Fiil:** Fiillere getirilen “-ma, -ış, -mak” ekleriyle yapılır. Bu eklerden birini alan fiil, cümle içinde isim görevinde kullanılır ve fiilimsi olur.

Örnek: Müzik dinlemek, insana huzur verir.

Bu cümledeki “dinle-” fiili, “-mek” fiilimsi eki olarak cümlede isim görevinde kullanılmıştır.

- Sıfat-Fiil:** Fiillere getirilen “-an, -ası, -mez, -ar, -dik, -ecek, -miş” ekleriyle yapılır. Bu eklerden birini alan fiil, cümle içinde sıfat görevinde kullanılır ve fiilimsi olur.

Örnek: Dengeli beslenen insan hastalanmaz.

Bu cümledeki “beslen-” fiili, “-an” fiilimsi eki olarak cümlede sıfat görevinde kullanılmıştır.

- Zarf-Fiil:** Fiillere getirilen “-ken, -ince, -ip, -arak, -madan, -dıkça, -e... -e..., -r -mez, -dığına, -meksizin, -casına, -esiye, -alı” ekleriyle yapılır. Bu eklerden birini alan fiil, cümle içinde zarf görevinde kullanılır ve fiilimsi olur.

Örnek: Köpek oradan koşarak uzaklaştı.

Bu cümledeki “koş-” fiili, “-arak” fiilimsi eki olarak cümlede zarf görevinde kullanılmıştır.

UYARI: Bir sözcük fiilimsi eklerinden herhangi birini alıp bir varlığı ya da kavramı karşılıyorsa o sözcük, fiilimsi özelliğini kaybeder. Fiilimsi özelliğini kaybedip bir varlığı ya da kavramı karşılayan sözcüklere “kalıcı isim” denir.

ALİŞTİRMA: Aşağıdaki cümlelerde geçen altı çizili sözcüklerin türlerini işaretleyiniz.

Cümle	İsim-Fiil	Sıfat-Fiil	Zarf-Fiil	Kalıcı İsim
İstanbul’da <u>gezdiği</u> yerleri tek tek not almış.				
Çocuklar hayta hayta <u>yürümeden</u> geleceğim.				
Hakkında kötü <u>düşünen</u> insanları bile severdi.				
Başka bir gezegende de olsan <u>dönüşüm</u> hep sana.				
İhlamur çiçek <u>açtığı</u> zaman geleceğim.				
Okula gitmek için <u>dolmuş</u> yerine otobüse bindi.				
Hatayı fark edip özür <u>dilemek</u> bir erdemdir.				
Takvim <u>sorup</u> hudut çizdirme bana.				

1 ve 2. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

ABDURRAHİM KARAKOÇ

1932 yılının Nisan ayında Kahramanmaraş'ın Ekinözü ilçesinde dünyaya geldi. Dedesi, babası ve kardeşleri de şair olduğu için küçük yaşlarda şiire merak sardı. Şairliğin yanında gazetecilik ve memurluk da yapmıştır. “Mihriban” eseriyle tanınan Karakoç; “Ben Hep Seni Düşünürüm”, “Anadolu Sevgisi”, “Bayramlar Bayram Ola” adlı şiirlerinin yanı sıra “Düşünce Yazıları” adlı denemelerini yayımlamıştır.

1. Abdurrahim Karakoç, hangi türlerde eserler vermiştir? (6 Puan)

2. Abdurrahim Karakoç, şairlik dışında hangi meslekleri yapmıştır? (8 Puan)

3. Aşağıda bulunan karışık harflerden kelimeleri bularak kelimelerin anlamlarının karşısına yazınız. (12 Puan)

elh	zemihte	eridab	kemgörve	pusmah	hinaz
-----	---------	--------	----------	--------	-------

1.		Hüzünlü
2.		Kapatılmış, hapsedilmiş kimse
3.		Yeşermek
4.		Bir şeyden veya bir kimseden yana olma, aleyh karşıtı
5.		Birdenbire ortaya çıkan tehlikeli durum
6.		Yenilgi

4. Aşağıdaki cümlelerdeki anlam ilişkilerini tablo üzerinde işaretleyerek gösteriniz. (10 Puan)

Cümleler	Sebep-Sonuç	Amaç-Sonuç	Koşul-Sonuç
Sınavdan yüksek not alayım diye çalışıyorum.			
Doğruyu söylemezsem olaylar büyüyecek.			
İçimizdeki kötümserliği dengelersek mutlu oluruz.			
Sürekli geç kaldığından devamsızlığı artmıştı.			
Kanal değiştirmek için kumandaya uzandı.			

5. Aşağıdaki cümlelerden öznel olanın başına “Ö”, nesnel olanın başına “N” yazınız. (10 Puan)

- (.....) Yazarın son kitabı, bir hafta önce baskıya girmiş.
 (.....) En büyük hazine kitaplardır.
 (.....) Sahilde yürümek gibisi yoktur.
 (.....) Sanatçının bu şarkısı, başka dillere de çevrilmiş.
 (.....) Bu kitaptan hareketle bir de film çekilmiş.

6. Aşağıdaki cümlelerde kullanılan söz sanatını yazınız. (12 Puan)

- 🔗 Öğretmenimiz yine dünyanın ödevini verdi. ➡
- 🔗 Sizinle bölüşür sevinci kuşlar. ➡
- 🔗 Bu insanlar çok gülmüş, çok ağlamış. ➡
- 🔗 Bir kuş gibi süzülüyordu gökteki uçurtmam. ➡

7. Aşağıdaki cümlelerde geçen fiilimsileri bularak bu fiilimsilerin türlerini yazınız. (10 Puan)

	Cümle	Fiilimsi	Fiilimsinin Türü
I.	Başını çevirerek dükkândakilere selam verdi.		
II.	Tabağındakileri bir an önce bitirmeye çalışıyordu.		
III.	Gün açarırken otobüs, terminale girdi.		
IV.	Rengi solan kıyafetlerini temizlik bezi yapıyordu.		
V.	Kitap okumak, insana bilgi ve huzur verir.		

8. Aşağıdaki deyimlerle bu deyimlerin anlamlarını eşleştiriniz. (10 Puan)

a	Göze almak		Uzakta olan birine esenlik dilemek
b	Kına yakmak		Çok korkmak
c	Selam etmek		Kınayı su ile karıştırıp boyanacak yere sürmek
ç	Nefesi kesilmek		Gelebilecek her türlü zararı ve tehlikeyi önceden kabul etmek
d	Ödü kopmak		Bunalmak, sıkılmak

9. Aşağıdaki metne göre doğru/yanlış etkinliğini cevaplayınız. (16 Puan)

Ömer'in babası çeşmenin oradan geçerken kırık kaşağıyı görür ve ev halkını bir araya toplayıp bunu kimin yaptığının hesabını sorar. Kimse suçu üstlenmez, sıra Ömer'e gelince o da kardeşi Hasan'a suçu atar. Hasan kendisinin yapmadığını söylese de babaları yalan söylediğini düşünür ve Hasan babasından hem yalan söylediği için hem de kaşağı için bir tokat yer. Hasan ceza alır ve babası söyleyene kadar bir daha odadan çıkmayacaktır. Zavallı Hasan, o odada üzüntüsünden kuşpalazı hastalığına yakalanır. Ömer ise kardeşi günden güne hastalığın pençesindeyken vicdan azabı çekip kardeşi Hasan ile helalleşmek ister. Pervin ise bugün yarın diyerek erteler ve bir sabah uyandıklarında Hasan ölmüştür.

- (.....) Öyküleyici anlatım biçimi kullanılmıştır.
- (.....) Metnin türü hikâyedir.
- (.....) Örnekleme yapılmıştır.
- (.....) Bütün fiilimsi türlerine yer verilmiştir.

10. Aşağıdaki cümlede yapılan yazım yanlışlarını düzelterek cümleyi tekrar yazınız. (6 Puan)

Dijital zincir, gelecek de bir çok farklı alanda değişik uygulamalarla karşımıza çıkacak gibi görünüyor.

.....

.....